ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ

«ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ,
ԵԿԵՂԵՑԻ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ»
(Թիւ 9)

Ի՞ՆՉ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՈՎ ԵՒԱ ԽԱԲՈՒԵՑԱՒ ՍԱՏԱՆԱՅԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՎԱՂԻՆԱԿ Ծ. ՎՐԴ. ՄԵԼՈՅԵԱՆ

ԱՆԹԻԼԻԱՍ
2026

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա.

ՎԵՀԱՓԱՌ ԵԻ ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
ՏԷՐ ԵԻ ՏԻԿԻՆ ԲԵՆՕ ԵԻ ՍԻՒՋԻ
ՊԵՏՐՈՍԵԱՆՆԵՐՈՒՆ ԵԻ
ԻՐԵՆՑ ԴՍՏԵՐ՝ ՎԱՐԴԻԻՆ,
ՈՐՈՆՔ ԿԸ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐԵՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ՍՈՑՆ ԳՐՔՈՑԿԻՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

Ի՞ՆՉ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՈՎ ԵԻԱ ԽԱԲՈՒԵՑԱԻ ՍԱՏԱՆԱՅԻՆ ԿՈՂՄԷ

1) Առանձնութիւն: Տէրը ըսաւ. *«Աղէկ չէ որ Ադամ մինակ ըլլայ»,* եւ այս խօսքէն ետք՝ ստեղծեց կինը եւ զայն Ադամին բերաւ (Ծն 2.18,22): Աստուծոյ կամքն էր որ Եւա առանձին չթողուր Ադամը եւ ո՛չ ալ Ադամը՝ Եւան: Աստուծոյ կամքն էր որ անոնք միշտ միասին ըլլային ու մնային: Այնքան ատեն երբ անոնք միասին էին, Չարը չհամարձակեցաւ մօտենալ անոնց, բայց երբ Եւա առանձնա-

ցաւ պահուան մը համար, Չարը առիթը օգտագործեց եւ մօտեցաւ անոր եւ փորձութեան մէջ ձգեց: Եւա հեռացաւ Աղամէն ու մօտեցաւ արգիլեալ ծառին. Սատանային համար դիւրին եղաւ զայն մեղքի մէջ ձգելը:

Առանձնութիւնը օրհնութիւն է, բայց կրնայ նաեւ անէծքի վերածուիլ: Օրհնութիւն է՝ եթէ աղօթող մարդիկ ենք, եւ անէծք է՝ եթէ մեղքը սիրող մարդիկ ենք: Սատանան երբ տեսնէ որ առանձնանալ կ'ուզենք, թէ՛ կը վախնայ եւ թէ՛ կ'ուրախանայ: Կը վախնայ՝ եթէ աղօթքի մարդիկ ենք, որովհետեւ գիտէ որ առանձնութեան մէջ պի-

տի աղօթենք ու լեցուինք, պիտի աճինք ու զօրանանք, պիտի սրբուինք ու մաքրուինք, Տիրոջ փառք պիտի տանք ու պաշտամունք պիտի մատուցանենք: Եւ կ'ուրախանայ՝ եթէ աղօթքի մարդիկ չենք, որովհետեւ գիտէ որ չաղօթող մարդուն համար առանձնութիւնը ծնունդ կու տայ ամէն տեսակ մեղքերու: Հեռու մնանք առանձնութենէն եթէ տկարութիւններ ունինք: Դաւիթ առանձին էր երբ պոռնկութեան դեւին կողմէ յարձակումի ենթարկուեցաւ: Սատանան կործանեց Յուդա Իսկարիոտացին երբ ան առանձնացաւ աշակերտներուն խումբէն:

Աստուածաշունչը կը խօսի միասնաբար ըլլալու, եւ միասնաբար գործելու ու աղօթելու կարեւորութեան մասին: Քրիստոս կը խոստանայ մեր մէջ ներկայ ըլլալ երբ երկու կամ երեք հոգիով հաւաքուինք եւ աղօթենք (Մտ 18.20): Պօղոս առաքեալ կը պատուիրէ մէկտեղուիլ եւ պաշտամունք մատուցանել (Եբր 10.25): Քրիստոս երբ իր 72 աշակերտները առաքելութեան պիտի ղրկէր, զանոնք զոյգ-զոյգ ղրկեց (Ղկ 10.1): Երբ Աստուած Մովսէսը փարաւոնին քով պիտի ղրկէր, անոր հետ ղըրկեց Ահարոնը (Ել 4.14-17): Պօղոս առաքեալ իր առաքելական ճամ-

բորդութեանց ընթացքին առանձին չէր. իրեն կ'ընկերանային Տիտոսը, Տիմոթէոսը, Շիղան, Մարկոսը, Ղուկասը եւ ուրիշներ։

Ինչո՞ւ համար անհրաժեշտ է միասին ըլլալը։ Որովհետեւ միասնութիւնը հեռո՛ւ կը վանէ Չարը մեզմէ։ Եթէ Ադամ ու Եւա միասին ըլլային ու միասին մնային, մանաւանդ եթէ երբեք Կենաց Ծառին՝ Քրիստոսի կողքին մնային, մեղքի մէջ պիտի չիյնային։ Միասին ըլլալը անհրաժեշտ է, որպէսզի փորձութեանց դիմաց, զօտեպնդենք իրար եւ տեղի չտանք։ Միասին ըլլալը անհրաժեշտ է, որպէսզի երբ հոգեւոր

պատերազմը սաստկանայ, նահանջ չարձանագրենք, այլ քաջալերենք իրար ու յառաջ երթանք:

2) Սատանային հնարամտութիւնը: Ան օձի կերպարանքով մօտեցաւ Եւային: Օձը հնարամիտ կենդանի նկատուած է շատ մը ազգերու մօտ: Բայց Սատանային հնարամտութիւնը օձի կերպարանքով մօտենալուն մէջ չի կայանար, այլ հարցումով մը Եւային մօտենալուն մէջ. *«Իրա՞ւ Աստուած ըսաւ թէ պարտէզին ոեւէ ծառէն պիտի չուտէք»* (Ծն 3.1): Սատանան սովորաբար մարդիկը հարցումով մը կը մոլորեցնէ: Մեզմէ որո՞ւն հետ չէ պատահած, որ երբ

նեղութեան մէջ ըլլայ ու շուրջը մարդ չգտնէ, յանկարծ լսէ Չարին փսփսուքը. *«Ո՞ւր է Աստուած: Ո՞ւր է Տիրոջ ներկայութիւնը կեանքիդ մէջ: Ո՞ւր է քեզ պաշտպանելու անոր խոստումը: Ո՞ւր են քեզ սիրողները»:* Եթէ արթուն չըլլանք, Սատանան կրնայ հարցումով մը դառնութեամբ լեցնել մեզ Աստուծոյ եւ մեր նմաններուն հանդէպ. հարցումով մը կրնայ մեր հոգիները խռովեցնել, մեր սրտի խաղաղութիւնը կորսնցնել, մեզ տագնապի մատնել. հարցումով մը կրնայ կասկածներ յառաջացնել մեր մտքին մէջ. հարցումով մը չէ՞ր որ Եւային մտքին մէջ կասկած

արթնցուց Աստուծոյ խօսքին նկատմամբ. *«Իրա՞ւ Աստուած ըսաւ թէ պարտէզին ոեւէ ծառէն պիտի չուտէք»:* Թէ՛ Եւան եւ թէ՛ Սատանան, երկուքն ալ շատ լաւ գիտէին որ Աստուած նման բան չէր ըսած: Եւա պատասխանեց. *«Պարտէզին ծառերուն պտուղէն կրնանք ուտել, բայց պարտէզին մէջտեղը եղած ծառին պտուղին համար՝ Աստուած ըսաւ.- Անկէ մի՛ ուտէք եւ անոր մի՛ դպչիք, որպէսզի չմեռնիք»* (Ծն 3.2-3): Սատանային մէկ հարցումը բաւարար էր տակնուվրայ ընելու համար Եւան եւ երկխօսութեան մէջ մտնելու անոր հետ: Սատանային մէկ հարցումը

բաւարար էր որ Եւա բացայայտէր ինչ որ ունէր իր մտքին մէջ, ինչ որ գիտէր, ինչ որ իրեն ըսուած էր: Ասիկա Չարին հնարքն էր, եւ չար հնարք մըն էր: Մտածենք մեր անձերուն մասին: Չէ՞ պատահած որ մեզի հարցում մը հարցուի եւ մենք հրապարակենք մեր մտքին մէջ եղածն ու չեղածը: Եւայի կեանքին դառն փորձառութենէն սորվինք, չպատասխանել Չարէն եկող հարցումներուն, որպէսզի երկխօսութեան մէջ մտած չըլլանք անոր հետ, եւ որպէսզի կասկածներ չարթննան մեր մէջ Աստուծոյ եւ անոր խօսքին հանդէպ: Եւա պատասխանեց Չարին հարցու-

մին, եւ Չարը առիթէն օգտուելով, կասկած արթնցուց անոր մէջ Աստուծոյ խօսքին հանդէպ: Աստուած ըսած էր որ եթէ ծառէն ուտեն՝ պիտի մեռնին: Եւա ականջ տալէ ետք Սատանային խօսքին՝ ալ չէր հաւատար Աստուծոյ յիշեալ խօսքին: Փակե՛նք մեր ականջները Չարէն եկող հարցումներուն ու խորհուրդներուն դիմաց, որովհետեւ անոնք մեզ թերահաւատութեամբ ու կասկածամտութեամբ կը լեցնեն:

3) Սատանային հետ երկխօսութիւնը: Սատանան չի կրնար մարդը առաջնորդել մեղքի եթէ երբեք երկխօսութեան մէջ չմտնէ

անոր հետ: Ան կը ճանչնայ մարդոց տկարութիւնները, եւ ուստի՝ գիտէ թէ իւրաքանչիւրին հետ ե՛րբ, ի՛նչ ձեւով եւ ի՛նչ նիւթի մասին պէտք է երկխօսութեան մէջ մտնէ: Եւային պարագային, Սատանան հարցումով մը սկսաւ անոր հետ երկխօսութիւնը: Եթէ Եւա չպատասխանէր անոր, Սատանան պիտի հեռանար իրմէ, գոնէ ժամանակաւորապէս: Երբ Եւա պատասխանեց Սատանային՝ անոր հետ երկխօսութեան մէջ մտած եղաւ, եւ ատիկա իր պարտութեան ու տապալումին առաջին քայլը եղաւ: Անոնք որոնք Չարին հետ երկխօսութեան մէջ կը մտնեն՝

անպայման որ կը տապալին ու կը պարտուին: Որո՞նք են Չարին հետ երկխօսութեան մէջ մտնողները: Բոլոր անոնք որոնք մեղք կը գործեն՝ Չարին հետ երկխօսութեան մէջ է որ կը մտնեն:

4) Աստուծոյ խօսքին նպատակին այլափոխումը: Սատանան Աստուծոյ խօսքը իր շրջագիծէն դուրս բերաւ եւ այլափոխեց անոր իմաստն ու նպատակը: Ասիկա Սատանային գործելակերպն է: Ան համաձա՛յն էր Եւային խօսքին հետ, թէ՝ Աստուած պատուիրած էր չուտել պարտէզին մէջտեղը եղող բարիի ու չարի գիտութեան ծառէն, բայց համաձայն չէր

տրուած պատճառին հետ, թէ ինչո՛ւ համար պէտք չէ ուտել: Աստուած Ադամին ըսած էր, թէ այն օրը որ անկէ ուտէր՝ պիտի մեռնէր, իսկ Սատանան Եւային ըսաւ. *«Ո՛չ թէ անշուշտ պիտի մեռնիք... (այլ) աստուածներու պէս պիտի ըլլաք»* (Ծն 3.4-5): Ըստ Աստուծոյ, արգիլեան ծառէն ուտողը՝ պիտի մեռնէր, իսկ ըստ Սատանայի՝ ո՛չ թէ պիտի մեռնէր, այլ՝ աստուածներու պէս պիտի ըլլար: Աստուած ուտողին մա՛հ կը խոստանար, իսկ Սատանան՝ «աստուածներու» անմահութի՛ւն: Սատանան ի՞նչպէս կրնար անմահութիւն խոստանալ ուրիշին

երբ ինք *«սկիզբէն մարդասպան էր»* (Յհ 8.44)։ Սատանան յաճախ փորձած է ու կը փորձէ այլափոխել Աստուծոյ խօսքին իմաստը։ Ան կրնայ տող մը առնել, զայն իր շրջագիծէն դուրս բերել, եւ անով՝ մեզ խռովեցնել։ Սոսկ օրինակ մը։ Երբ ծանր նեղութիւններու հանդիպինք, բոլորին կողմէ լքուինք, առողջութիւն ու դրամ կորսնցնենք եւ սկսինք մինակ զգալ, յանկարծ Սատանան կը մօտենայ եւ փսփսալով մեզի կը յիշեցնէ Յիսուսի խօսքն ու խոստումը. *«Ձեր գլուխէն մազ մը իսկ պիտի չկորսուի»* (Ղկ 21.18)։ Տիրոջ խօսքը յիշեցնելէ ետք, կը սկսի գրգռել

մեզ ըսելով. *«Ո՞ւր է Յիսուսի այս խոստումը քեզի համար: Ան խոստացաւ որ գլուխէդ մազ մը իսկ պիտի չկորսուի, բայց ահա դուն ամէն ինչ կորսնցուցիր»:* Նման մտածումներով, Չարը կը փորձէ կորսնցնել մեր հոգիի խաղաղութիւնը եւ կասկած արթնցնել մեր մէջ Աստուծոյ խօսքին, խոստումներուն ու սիրոյն հանդէպ:

5) Սատանային խօսքին հաւատալը: Եւա հաւատաց Սատանայի խօսքին որ ըսած էր, որ եթէ ուտեն բարիի ու չարի գիտութեան ծառէն՝ աչքերնին պիտի բացուին եւ աստուածներու պէս պիտի ըլլան՝ բարին ու չարը գիտնալով:

Եւս հաւատաց Սատանայի խօսքին ու ինկաւ: Ոեւէ մէկը որ կը հաւատայ Չարին խօսքին՝ կ'իյնայ: Եւս ականջ տուաւ Սատանային կողմէ ըսուածին եւ իր մէջ կասկած արթնցաւ Աստուծոյ խօսքին ճշմարտացիութեան հանդէպ եւ անմիջապէս խաբուեցաւ: Այո՛, եթէ ականջ տանք Աստուծոյ խօսքը խեղաթիւրող Սատանայի փսփսուքներուն՝ կ'իյնանք ուրացութեան մեղքին մէջ:

Սատանան եւ իր չար ոգիները օրուան ընթացքին բազմահարիւր անգամներ կը փորձեն չար գաղափարներու ու խորհուրդներու սերմեր սերմանել մեր մտքին ու

սրտին մէջ։ Յիսուս երբ կը մեկնէ որոմին առակը, կ'ըսէ. *«Թշնամին որ ցանեց որոմը՝ Սատանան է»* (Մտ 13.39)։ Ան ո՞ւր ցանեց որոմը. հողին մէջ, իսկ հողը կը ներկայացնէ մարդուն սիրտը։ Ոեւէ սիրտ որ լեցուն չէ Աստուծոյ երկիւղով եւ պաշտպանուած չէ աղօթքով, Սատանային համար դիւրին է իր չար խորհուրդներուն սերմերը սերմանել անոր մէջ, եւ առաջնորդել ենթական որ հաւատայ իր խօսքերուն։ Ի՞նչ կը նշանակէ հաւատալ Սատանային խօսքերուն։ Սատանայի խօսքին հաւատալը՝ իր կողմէ մեր ականջին փսփսուածին հաւատալն է։ Երբ նեղութեան

մէջ ըլլանք եւ մեր շուրջ օգնական մը չգտնենք, յանկարծ կը լսենք Չարին փսփսուքը. *«Ո՞ւր են աստուածասէր մարդիկը: Անոնք քեզ լքած են: Դուն առանձին ես»:* Ան կրնայ անիրական զգացումներ դնել մեր մէջ: Կրնայ անտեսուած ըլլալու զգացումով լեցնել մեզ: Կրնայ իրաւազրկուած զգալ տալ մեզի: Կրնայ լքուած ու մոռցուած ըլլալու մտածումը դնել մեր մէջ: Եթէ առիթ տանք որ նման մտածումներ եւ զգացումներ մուտք գործեն մեր սիրտը, լիովին պիտի կորսնցնենք մեր խաղաղութիւնը, եւ հաւատքն ու աղօթքի եռանդը: Սատանան սովորաբար մեր

զգացումներուն միջոցաւ է որ կը յարձակի մեր վրայ: Ան կրնայ մարդոց կողմէ չսիրուած, չգնահատուած ու չնկատուած ըլլալու զգացումը դնել մեր մէջ: Եթէ մենք զգայուն ու զգացական ըլլանք եւ ականջ տանք մեր զգացումներուն ձայնին, Սատանան կրնայ մեզ իր գերիները դարձնել:

6) Հպարտութիւնը: Մեկնիչներ մեր ուշադրութեան կը յանձնեն որ Եւա ինկաւ յատկապէս երբ իրեն ըսուեցաւ թէ աստուածներու պէս պիտի ըլլան եթէ ուտեն (Ծն 3.5): Արուսեակ քերովբէն փորձեց Աստուծոյ գահը գրաւել եւ Աստուծոյ նմանիլ, բայց չկրցաւ եւ Սատա-

նայի վերածուեցաւ (Ես 14.12-14). վստահաբար ան մտածեց որ եթէ նոյն փափաքը արթնցնէր Եւային մէջ՝ զինք եւս մեղքի մէջ ձգած ու տապալած պիտի ըլլար: Եւ ալ այդպէս եղաւ: Ասիկա ուրիշ բան չէր եթէ ոչ հպարտութեան մեղքը:

Այսօր Սատանան Աստուծոյ տեղը առնելու փափաք չի կրնար դնել մարդուն մէջ, բայց ան կրնայ ուրիշ կործանարար փափաքներ եւ յոյսեր դնել: Օրինակ, ան կրնայ մարդուն մէջ հարստանալու, դիրքի ու հանգամանքի հասնելու, աթոռի ու փառքի տիրանալու փափաք դնել: Մարդը անգամ մը որ այսպիսի փափաքներ ունենայ,

անոնք ինքնաբերաբար իր կործանման պատճառ կը դառնան:

7) Ծառին (մեղքին) շուրջ դառնալը: Երբ Սատանան խօսեցաւ Եւային ծառին մասին, Եւա կարծէք արդէն ծառին մօտ կը գտնուէր. փաստօրէն, կը տեսնենք որ ան անմիջապէս իր հայեացքն ու ուշադրութիւնը դարձուց ծառին եւ անոր պտուղներուն (Ծն 3.6): Եւա պէտք չէր մօտենար ծառին, պէտք չէր նայէր ծառին, եւ պէտք չէր մտածէր ծառին մասին, որովհետեւ Սատանան կարողութիւնը ունէր ծառին պտուղները կերակուրի համար՝ «աղէկ», աչքերուն համար՝ «հաճելի», եւ իմաստուն

ընելու համար՝ «փափաքելի» դարձնել (Ծն 3.6): Այո՛, Սատանան կրնայ անցանկալի բանը ցանկալի դարձնել, չար բանը՝ բարիի կերպարանքով ներկայացնել, տգեղը՝ մեր աչքերուն գեղեցիկ երեւցնել, անհաճելին՝ հաճելի: Սատանային համար դիւրին է ծածկել իսկական ինչութիւնը ոեւէ անձի կամ առարկայի: Այո՛, Սատանան կրնայ ամէնէն տգեղ մեղքը՝ ամէնէն գեղեցիկ գոյներով ներկայացնել մեզի: Սատանան ոեւէ ատեն կրնայ որոմ, այսինքն՝ գէշ մտածում մը ցանել մեր մըտքին մէջ: Եթէ առնենք այդ գէշ մտածումը եւ մտածենք անոր

մասին՝ անիկա ծնունդ պիտի տայ մեղքի։ Ճիշդ անոր համար ալ, գէշ մտածում մը մեր միտքը գալուն պէս, պէտք է անմիջապէս զայն դուրս դնենք մեր միտքէն եւ բնաւ չմտածենք անոր մասին, որպէսզի առիթ տուած չըլլանք Սատանային այդ չար մտածումը գեղեցիկ գոյներով պատկերելու եւ մեզ մեղքի մէջ ձգելու։

Եթէ Եւա չմօտենար ծառին, չնայէր անոր ու չմտածէր անոր մասին՝ Չարը առիթ պիտի չունե-նար խաբելու զինք։ Եւայի կեանքի փորձառութենէն սորվինք, հեռո՛ւ մնալ բոլոր այն բաներէն՝ որոնց միջոցաւ Սատանան կրնայ գրգռել

մեզ ու մեղքի մէջ ձգել։ Երբ կը մօտենանք ոեւէ բանի որ կրնայ մեզ մեղքի առաջնորդել, հրաւէր տուած կ'ըլլանք Սատանային որ գայ եւ մեզ մեղքի առաջնորդէ։

8) Աչքին տեսածը ունենալու ցանկութիւնը։ Ասիկա ուրիշ բան չէ եթէ ոչ՝ ագահութիւնը։ Իր տեսածը ունենալ ուզող մարդը՝ ագա՛հ մարդ կ'ըլլայ, անկո՛ւշտ մարդ կ'ըլլայ։ Ո՞վ է ագահը։ Ագահը անպայման դրամասէր մարդը չէ։ Դրամասէր մարդը՝ լոկ դրամը սիրող մարդն է, մինչդեռ ագահ մարդը՝ ամէն ինչ ունենալ ուզող մարդն է։ Եւս ինք եւս ուզեց ամէն ինչ ունենալ։ Ինչպէս Արուսեակ

քերովբէն չբաւարարուեցաւ իր ունեցած իշխանութեամբ, այլ ուզեց ընդարձակել իր իշխանութեան սահմանները եւ Աստուծոյ սահմաններէն ներս ոտնձգութիւն ըրաւ, այնպէս ալ, ան դրդեց Եւան որ չբաւարարուէր պարտէզին բոլոր ծառերով, այլ ջանար պարտէզին մէջտեղը եղող բարիի ու չարի գիտութեան ծառին եւս տիրանալ: Ագահութիւնը՝ ամէն բանի տիրանալու ու ամէն բանի տէրը դառնալու ցանկութիւնն է:

Աստուածաշունչին մէջ բազմաթիւ են օրինակները որոնք ցոյց կու տան, թէ բոլոր անոնք որոնք չբաւարարուեցան իրենց ունեցա-

ծով եւ փորձեցին աւելի՛ն կամ ուրիշի՛նը նաեւ ունենալ՝ մեղքի մէջ ինկան: Յիշեմ մէկ-երկուքը: Իսրայէլի Աքաաբ թագաւորը չբաւարարուեցաւ իր ունեցած արտերով ու այգիներով, ան ուզեց ունենալ Նաբովթի այգին նաեւ, որ կը գտնուէր իր պալատին մօտիկ: Նաբովթ մերժեց այգին Աքաաբին ծախել: Աքաաբին կինը՝ Յեզաբէլ, սպաննել տուաւ Նաբովթը եւ անոր այգին Աքաաբին տուաւ (Գ.Թգ 21.1-16): Դաւիթ մարգարէն չբաւարարուելով այն բոլոր կիներով որոնք իր պալատին մէջ էին եւ իր տրամադրութեան տակ էին, ուզեց նաեւ ունենալ Ուրիայի կի-

նը՝ Բերսաբէն. ի՞նչ ըրաւ. կարգադրեց Ուրիային մահը եւ առաւ անոր կինը (Բ.Թգ 11.14-15): Արուսեակին հետեւող հրեշտակները չբաւարարուեցան իրենց ունեցած իշխանութեամբ եւ *«իրենց սահմաններէն դուրս եկան, եւ Աստուած զանոնք մշտնջենական շղթաներով կապուած կը պահէ խաւարին մէջ, մինչեւ որ դատաստանի մեծ օրը գայ»* (Յդ 6):

Այս կէտէն սորվինք՝ բաւարարուիլ մեր ունեցածով: Հեռացնենք մեզմէ՝ մեր աչքին տեսածը ունենալու ցանկութիւնը: *«Եթէ ուտելիք եւ հագնելիք ունինք՝ անոնցմով բաւարարուինք»* (Ա.Տմ 6.8):

9) Եւային տկարութիւնը: Մեզմէ ո՞վ չի գիտեր թէ Սատանային քաղաքականութիւնն է նախ տկարներուն վրայ յարձակիլ, եւ ապա տկարներուն միջոցաւ՝ յարձակիլ զօրաւորներուն վրայ: Փաստօրէն, ան չհամարձակեցաւ Ադամին մօտենալ եւ անոր հետ խօսիլ, այլ նախ կնոջ մօտեցաւ, անոր հետ խօսեցաւ ու խաբեց զայն, եւ ապա անոր միջոցաւ՝ խաբեց Ադամը: Հարց կու տանք, երբ Սատանան մօտեցաւ Եւային, իր նպատակը միայն Եւա՞ն մեղքի մէջ ձգելն էր, թէ՝ Եւային միջոցաւ նաեւ Ադամը: Աստուածաշունչը պատասխանը կու տայ

այս հարցումին։ Սատանան Եւային հետ եզակիով չխօսեցաւ, այլ՝ յոգնակիով։ Չհարցուց անոր՝ *«իրա՞ւ Աստուած ըսաւ պիտի չուտես»,* այլ հարցուց՝ *«իրա՞ւ Աստուած ըսաւ պիտի չուտէք»։* Չըսաւ՝ *«ո՛չ թէ անշուշտ պիտի մեռնիս»,* այլ՝ *«ո՛չ թէ անշուշտ պիտի մեռնիք»։* Չըսաւ՝ *«այն օրը որ անկէ ուտես»,* այլ՝ *«այն օրը որ անկէ ուտէք»։* Չըսաւ՝ *«աչքերդ պիտի բացուին եւ աստուածներու պէս պիտի ըլլաս»,* այլ՝ *«աչքերնիդ պիտի բացուին եւ աստուածներու պէս պիտի ըլլաք»։* Սատանային կողմէ յոգնակիով խօսիլը յստակօրէն ցոյց կու տայ,

որ իր նպատակը միայն Եւան կործանելը չէր, այլ նաեւ Ադամը։

Եւա թէպէտ կատարեալ էր, եւ թէպէտ Ադամին նման ինքն ալ Աստուծոյ ձեռքին գործն էր, ինքն ալ Աստուծոյ պատկերով ու նմանութեամբ ստեղծուած էր, բայց Ադամէն աւելի տկար էր. տկար՝ իր հոգիով, իր մարմինով, իր արթնութեամբ, եւ հաւանաբար նաեւ իր գիտութեամբ։ Պետրոս կը հաստատէ թէ կիները բնութեամբ տկար են (Ա.Պտ 3.7)։ Կին ըլլալը սակայն ինքնաբերաբար տկար չի դարձներ մէկը։ Սուրբ Գիրքը կը խօսի օրինակ հանդիսացող հզօր կիներու մասին։